

[Inger Harms]

Man foreslår, at der holdes nogle procenter af tilskuddet tilbage, som anbringes i en pulje til brug i tilfælde af nye eller særlig presserende rådgivningsbehov. Det lyder uhyre fornuftigt, men vi så gerne i SF en endnu højere procentdel lagt til side netop dertil.

Jeg ser i bemærkningerne, at Venstres tanke fra valgkampen er sparket ind, vel nok af den ny landbrugsminister – eller er det en overlevering fra den gamle? – nemlig tanken om at give en portion penge til hver enkelt, og så kan vedkommende købe sig til hvad som helst. Her i bemærkningerne er det rådgivning til landbrugeren, man taler om at han selv kan købe. Det vil jo være namnam for agroindustrien med dens mange privatansatte konsulenter, som vil stå på spring for at fortælle om deres egne produktors fortræffeligheder, nok ikke til fordel for hverken samfundet eller landbrugeren, men helt sikkert til fordel for agroindustrien selv. Måske skulle man vende tilbage til tankerne fra 1890, hvor man overvejede at gøre konsulent-tjenesten mere centralt ledet og tættere knyttet til staten, vel ikke en urimelig tanke, når samfundet betaler langt størsteparten af konsulent-tjenesten og det i sidste ende er samfundet, der må betale for resultatet af en eventuelt uheldig eller forkert rådgivning. Dengang stødte tanken på modstand fra landbrugsorganisationerne, men det var vel intet imod, hvad den ville gøre i dag.

Vi må gøre os klart, at ordningen stammer fra 1887, og at de tilskudsberettigede områder blev fastlagt i årene 1915–28; derfor må ordningen, som hovedsagelig stadig gælder i 1987, trænge til en udlugning. Det kan umuligt være de samme områder, der nu som dengang kræver statsbetalt rådgivning. Tag havebrug f.eks., og hvad med husholdningsområdet? Er det ikke på tide, at tilskud til disse områder forsvinder? Jeg har svært ved at se formålet. Jeg har langt nemmere ved at få øje på nye områder, som burde dækkes.

I det hele taget er vi i SF nok ikke enige i den prioritering, som rådgivningen hidtil har valgt. Der må for samfundets skyld sættes langt stærkere på rådgivning inden for økologisk landbrug og inden for ekstensivt landbrug som sådan.

Der har været rejst en del kritik af konsulentordningen inden for de sidste år, og kritikken er også kommet fra konsulenterne selv. Det

burde jo være konsulenternes fornemste opgave så at sige at overflødiggøre sig selv, selv om dette naturligvis aldrig vil blive tilfældet. Men vi kan ikke blot udvide konsulentordningen i en tid, hvor der bliver færre og færre landbrug, uden at gøre os helt klart, hvilken funktion konsulenterne skal have, og dette skal tydeliggøres klart i uddannelsen af dem. På længere sigt må konsulenternes indsats forbeholdes de opgaver, som virkelig kræver indsigt og erfaring, og frem for alt skal rådgivningen forebygge frem for at helbrede. For at konsulenterne kan omstille sig i takt med udviklingen i landbruget og i det øvrige samfund og helst komme foran andre lande, er det vigtigt med en efteruddannelse, som vi kan være sikre på at den enkelte konsulent benytter sig af.

Vi mener langtfra, at den uddannelse, landmanden har i dag, er tilstrækkelig, derfor ønsker vi den gjort langt bedre, men den vil dog aldrig kunne overflødiggøre en rådgivningstjeneste. Det må imidlertid være en rådgivningstjeneste, der er fleksibel, som hurtigt evner at omstille sig, som er åben over for, hvad der rører sig i samfundet uden for landbruget, og som ikke er bange for en dialog med det øvrige samfund om produktionsmetoder, dyrevelfærd og nye produkter.

Povl Brøndsted (V):

Landbrugets konsulentordning har været en væsentlig forudsætning for dansk landbrugs høje stadi, produktkvalitet og evne til omstilling til nye krav og nye opgaver. Dygtige og veluddannede konsulenter har gjort vejen kort fra videnskab, forskning og forsøgsarbejde ud til de tusinder af enkeltbedrifter, der karakteriserer dansk landbrug.

Den korte vej til formidling af viden og rådgivning skyldes også den opbygning og organisation, dansk konsulenttjeneste traditionelt har og har haft: hjælp til selvhjælp via landbrugets egne organisationer og foreninger. Derfor er systemet effektivt, det fungerer på landmandens præmisser, og konsulentcentrene er dér, hvor der er brug for råd og vejledning. Der er sagsbehandlere for hånden, der er et vældigt samspil mellem den enkelte landmand og de konsulenter, der har sagkundskaben. Der er mulighed for og råd til efteruddannelse på de områder, hvor den enkelte har brug for det.